

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра міжнародної економіки

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ
З ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖНАРОДНІ
МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ»

Тернопіль
ЗУНУ
2022

Навчально-методичні рекомендації щодо виконання практичних завдань з дисципліни «Міжнародні міграційні процеси» для бакалаврів галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальності 051 «Економіка» / Укл. Стахова Н.В. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 20 с.

Укладач:

Стахова Наталія Володимирівна,
к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки

Рецензенти:

Іващук Ірина Олегівна,
д.е.н., професор, професор
кафедри міжнародної економіки

Дейнека Юрій Петрович,
начальник управління стратегічним
розвитком м. Тернополя
Тернопільської міської ради

Відповідальний за випуск:

Зварич Ірина Ярославівна,
д.е.н., професор, завідувач кафедри
міжнародної економіки

Затверджено на засіданні кафедри міжнародної економіки
(протокол № 3 від 24.10.2022 р.)

ЗМІСТ

1. Опис дисципліни «Міжнародні міграційні процеси».....	4
2. Мета і завдання вивчення дисципліни «Міжнародні міграційні процеси»	5
3. Структура залікового кредиту дисципліни «Міжнародні міграційні процеси»	6
4. Тематика практичних занять з дисципліни «Міжнародні міграційні процеси»	7
5. Типові завдання з дисципліни «Міжнародні міграційні процеси».....	9
6. Тестові завдання з дисципліни «Міжнародні міграційні процеси»	12
7. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю.....	17
8. Рекомендована література.....	18

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ»

Дисципліна – “Міжнародні міграційні процеси”	Галузь знань, спеціальність, освітньо- професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань 05 "Соціальні та поведінкові науки"	Вибіркова дисципліна Мова викладання – українська
Кількість залікових модулів – 3	Спеціальність 051 "Економіка"	Рік підготовки: ДФН – 3. ЗФН – 3. Семестр: ДФН – 6. ЗФН – 6,7.
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма «Міжнародна економіка»	Лекції: ДФН – 28 год. ЗФН – 8 год. Практичні заняття: ДФН – 14 год. ЗФН – 4 год.
Загальна кількість годин – 150 год.	Ступінь вищої освіти: бакалавр	Самостійна робота: ДФН – 105 год., в тому числі тренінг – 4 год. ІРС – 3 год. ЗФН – 138 год.
Тижневих годин – 10 год., з них аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю: ДФН – залік ЗФН – залік

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ»

2.1. Метою навчальної дисципліни «Міжнародні міграційні процеси» є формування у студентів знань та навиків у сфері регулювання міжнародних міграційних процесів, виявлення їх причин, викликів та можливостей для міст-дестинацій іммігрантів з причин пошуку роботи, житла, туризму чи отримання освітніх послуг.

2.2. Завдання вивчення дисципліни «Міжнародні міграційні процеси» полягають у тому, щоб ознайомити студентів з особливостями міжнародних міграційних процесів, цілями, які переслідують мігранти та наслідками як для країн-донорів, так і для міст-дестинацій прибуття іммігрантів, а також можливостями та викликами, які виникають внаслідок потоків біженців та шукачів притулку, а також необхідністю формування спільної міграційної політики країнами ЄС внаслідок нелегальних та легальних потоків мігрантів й хвилею біженства.

2.3. В результаті вивчення дисципліни «Міжнародні міграційні процеси» студенти повинні знати:

- міграційні потоки та особливості їх регулювання;
- еволюцію світових ринків робочої сили та причини привабливості міст-дестинацій для мігрантів;
- причини та наслідки нерегулярних потоків біженців;
- особливості імміграційної політики країн ЄС щодо перетину їхніх кордонів іммігрантами;
- права та обов'язки мігрантів;
- імміграційні потоки в сфері туризму та освіти, особливості їхнього від'їзду, прибуття, перебування, прикордонного контролю та тимчасового чи постійного резиденства.

вміти:

- виявляти знання та розуміння причин та наслідків міжнародних міграційних потоків та ролі міграційної політики у сфері їх регулювання;
- аналізувати еволюцію формування світових центрів тяжіння робочої сили та привабливих міст-дестинацій;
- аналізувати виклики міграційних потоків для країн – основних реципієнтів іммігрантів;
- використовувати сучасні джерела економічної інформації для систематизації та аналізу виявлення причин потоків біженців та визначення їх правового статусу;
- аналізувати та розв'язувати завдання щодо впливу потоків біженців та іммігрантів загалом на формування міграційної політики країн ЄС;
- прогнозувати на основі теоретичних та практичних знань вплив безвізового режиму на подальші потоки мігрантів в сфері туризму;
- проводити економічний аналіз географії потоків мігрантів в сфері отримання освітніх послуг та процедури визнання дипломів.

3. СТРУКТУРА ЗАЛКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ “МІЖНАРОДНІ МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ”, денна форма

	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	ІРС	Контрольні заходи
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНИХ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ					
Тема 1. Міграційні потоки та особливості їх регулювання.	2	2	12	1	Усне опитування
Тема 2. Світові ринки робочої а міста дестинації мігрантів.	2		12		Усне опитування
Тема 3. Виклики міграції для міст дестинацій.	4	2	12		Усне опитування
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЯРНИХ ТА НЕРЕГУЛЯРНИХ ПОТОКІВ МІГРАНТІВ ТА ЕФЕКТИВНІ ПРАКТИКИ ЇХНЬОГО РЕГУЛЮВАННЯ					
Тема 4. Регулювання потоків біженців.	4	2	13	2	Усне опитування
Тема 5. Нелегальна міграція та «трафікінг» (торгівля людьми).	4	2	13		Усне опитування
Тема 6. Формування міграційної політики країн ЄС щодо перетину кордону іммігрантами.	4	2	13		Усне опитування
Тема 7. Безвізовий режим та міграційні потоки в сфері туризму.	4	2	13		Усне опитування
Тема 8. Географія міграційних потоків в сфері освітніх послуг.	4	2	13		Усне опитування
Тренінг			4		
Разом	28	14	105	3	

заочна форма

	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНИХ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ			
Тема 1. Міграційні потоки та особливості їх регулювання.	4	2	17
Тема 2. Світові ринки робочої сили та міста дестинації мігрантів.			17
Тема 3. Виклики міграції для міст дестинацій.			17
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ОСОБЛИВОСТІ РЕГУЛЯРНИХ ТА НЕРЕГУЛЯРНИХ ПОТОКІВ МІГРАНТІВ ТА ЕФЕКТИВНІ ПРАКТИКИ ЇХНЬОГО РЕГУЛЮВАННЯ			
Тема 4. Регулювання потоків біженців.	4	2	17
Тема 5. Нелегальна міграція та «трафікінг» (торгівля людьми).			17
Тема 6. Формування міграційної політики країн ЄС щодо перетину кордону іммігрантами.			17
Тема 7. Безвізовий режим та міграційні потоки в сфері туризму.			18
Тема 8. Географія міграційних потоків в сфері освітніх послуг.			18
Разом			8

4. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ»

Практичне заняття 1.

Мета: знати суть, причини та класифікаційні ознаки міграційних процесів, а також оцінювати роль візового та безвізового режимів в системі формування міграційної політики. Розуміти еволюцію формування центрів тяжіння робочої сили та привабливість міст для мігрантів.

Тема 1. Міграційні потоки та особливості їх регулювання.

Суть міграційних потоків. Причини міжнародної міграції. Класифікація міжнародної міграції. Роль візового та безвізового режимів в системі формування міграційної політики.

Тема 2. Світові ринки робочої сили та міста дестинації мігрантів.

Формування основних ринків робочої сили. Фактори, що мають визначальний вплив на розвиток світового ринку праці. Теоретичні засади формування світового ринку праці. Основні ринки робочої сили. Позитивні і негативні соціально-економічні наслідки міграції робочої сили країн-експортерів і країн-імпортерів.

Література: [1-27]

Практичне заняття 2.

Мета: розуміти економічні, соціальні, політичні, інфраструктурні виклики міграційних потоків для міст – основних реципієнтів іммігрантів.

Тема 3. Виклики міграції для міст дестинацій.

Міста дестинації для іммігрантів. Виклики міграційних потоків для міст – основних реципієнтів іммігрантів. Економічний та соціальний вплив іммігрантів на міста дестинації. Політичний вплив мігрантів на приймаючі країни. Вплив мігрантів на розвиток інфраструктури та послуг. Виклики та можливості для Берліна як міста дестинації мігрантів. Виклики та можливості для Афін як міста дестинації мігрантів. Виклики та можливості для Парижа як міста дестинації мігрантів.

Література: [1-27]

Практичне заняття 3.

Мета: усвідомлювати причини потоків біженців в світовій економіці та роль імміграційної політики в сфері їх регулювання.

Тема 4. Регулювання потоків біженців.

Поняття біженці та визначення їх правового статусу. Система виявлення причин потоків біженців в світовій економіці. Імміграційна політика регулювання потоків біженців.

Література: [1-27]

Практичне заняття 4.

Мета: розуміти поняття «трафікінг» та його наслідки для глобальної економіки та вміти аналізувати методи запобігання торгівлі людьми на національному, регіональному та глобальному рівнях.

Тема 5. Нелегальна міграція та «трафікінг» (торгівля людьми).

Суть «торгівля людьми» в глобалізованому світі. Причини виникнення «трафікінг» в процесі вербування осіб. Класифікація різновидів торгівлі людьми. Напрямки діяльності правоохоронних органів у сфері протидії торгівлі людьми та наданні допомоги потерпілим.

Література: [1-27]

Практичне заняття 5.

Мета: усвідомлювати причини потоків мігрантів, зокрема біженців до країн ЄС, а також наслідки нерегульованих потоків біженців для країн ЄС.

Тема 6. Формування міграційної політики країн ЄС щодо перетину кордону іммігрантами.

Дослідження формування міграційної політики країнами-членами ЄС. Виявлення наслідків нерегульованих потоків біженців для країн ЄС. Дослідження проблемних аспектів міграційної політики країн ЄС щодо потоків біженців та нелегальних мігрантів. Дослідження системи напрямків та методів протидії торгівлі людьми на міжнародному та національному рівнях окремих країн.

Література: [1-27]

Практичне заняття 6.

Мета: усвідомлювати перспективи та виклики безвізового режиму для обох учасників міграційних потоків в сфері туризму.

Тема 7. Безвізовий режим та міграційні потоки в сфері туризму.

Аналіз процедур запровадження безвізового режиму для України. SWOT-аналіз умов розвитку регіональних ринків праці при лібералізації візового режиму з ЄС. Зарубіжний досвід запровадження безвізового режиму. Візова лібералізація та туристичні потоки.

Література: [1-27]

Практичне заняття 7.

Мета: знати права та обов'язки мігрантів – користувачів освітніх послуг в країні тимчасового перебування, особливості видачі посвідок та визнання дипломів.

Тема 8. Географія міграційних потоків в сфері освітніх послуг.

Топ привабливі країни (міста) для отримання освітніх послуг. Україна в системі надання освітніх послуг іммігрантам. Права та обов'язки мігрантів – користувачів освітніх послуг в країні тимчасового перебування. Особливості видачі посвідок та визнання дипломів в Україні для іммігрантів.

Література: [1-27]

5. ТИПОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ»

Завдання 1

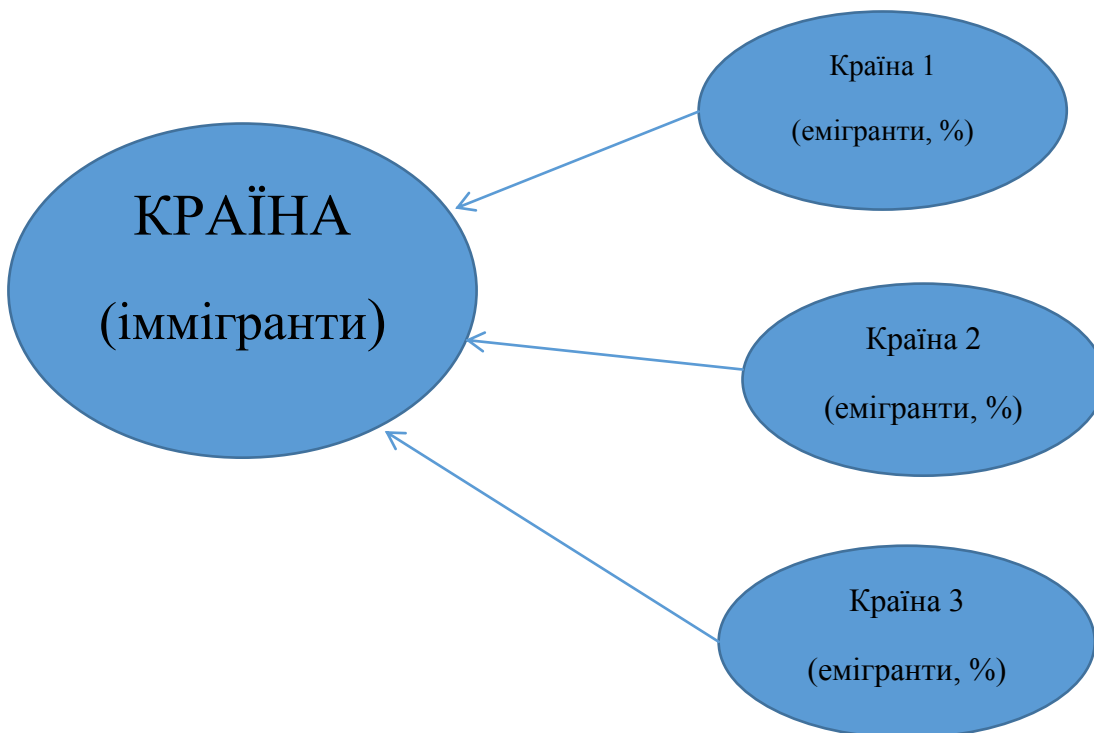
Крок 1. Виберіть країну, щоб оцінити міграційні процеси.

Крок 2. Аналіз припливу та відтоку мігрантів з обраної країни.

Країна	Відтік мігрантів		Притік мігрантів	
	2020 рік	2021 рік	2020 рік	2021 рік

Зробіть висновок.

Крок 3. Дослідіть, хто є іммігрантами для обраної вами країни.



Крок 4. Оцінити мету перетину кордонів емігрантів в обрану вами країну.

1. Трудова міграція – %
2. Програми обміну та мобільність студентів, викладачів – %
3. Покупки – %
4. Відвідування друзів, родичів тощо – %
5. Війна, тероризм, навколишнє середовище – %
6. Туристична мета, поїздка, подорож, екскурсія та відпочинок на пляжі тощо – %.

Крок 5. Обрана Вами країна є дестинацією прибуття біженців, шукачів притулку чи донором цих видів мігрантів? Оцініть потоки біженців та шукачів притулку та зробіть висновок.

Завдання 2

Крок 1. У завданні 1 вибрано країну для аналізу.

Крок 2. Проаналізуйте причини еміграції з вашої країни.

- економічні.....
- соціальні.....
- політичні.....
- екологічні (стихійні лиха, зміна клімату, землетруси, повені тощо).....
- шлюб.....

Крок 3 Які країни є привабливими для ваших громадян? Яка мета їхнього перебування закордоном?

1. Робота – %
2. Навчати та навчатися в рамках програм обміну та студентів, мобільність викладачів – %
3. Покупки – %
4. Візит друзів, родичів тощо за кордон – %
5. Перебування в іншій країні через війну, тероризм, навколишнє середовище – %
6. Поїздка, подорож, екскурсія та відпочинок на пляжі тощо – %

Крок 4. Перебування Ваших громадян в інших країнах є:

Законне чи незаконне (%)

Постійне або тимчасове (%)

Добровільне або примусове (%)

Сезонне, ланцюгова міграція (%)

Час перебування

Кожен із зазначених видів еміграції має або відсоток (%), або пояснення.

Завдання 3

Крок 1. Оцінити міграційні процеси країни, яку Ви обрали для аналізу у завданні 1.

Крок 2. Проаналізуйте тимчасову міграцію обраної країни, наведіть статистичні дані тимчасових мігрантів, у тому числі туристів; студентів; ділових людей для короткочасного перебування; людей зі спеціальними навичками, такі як менеджери, науковці та практикуючі лікарі; людей, які роблять соціальний або культурний внесок у суспільство, наприклад, працівники засобів масової інформації та кіно, спортсмени, релігійні працівники, публічні лектори; і людей, які сприяють розвитку міжнародних відносин, наприклад дипломатичний персонал та учасники програм обміну.

Крок 3. Дослідіть особливості національної політики щодо тимчасових мігрантів обраної вами країни.

Крок 4. Опишіть міграцію з освітніми або навчальними цілями до обраної вами країни. Скільки мігрантів перебувають у вашій країні з метою навчання чи в рамках освітніх програм? З яких країн?

Крок 5. Оцініть міграцію для бізнесу та туризму обраної вами країни. Наведіть статистичні дані та поясніть, чому багато національностей відвідують вашу країну з метою туризму та бізнесу.

Крок 6. З'ясуйте факти та статистичні докази, скільки громадян інших країн відвідують вашу обрану країну з метою візиту родини чи друзів.

6. ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ»

Світовий (міжнародний) ринок праці –

- a. система відносин, що виникають між державами з приводу узгодження попиту та пропозиції світових трудових ресурсів, умов формування робочої сили, оплати праці та соціального захисту;
- b. формування економічних зв'язків у світовому господарстві;
- c. виїзд іммігрантів з країни імміграції або повернення емігрантів на батьківщину;
- d. виїзд громадян в іншу країну на постійне або довготривале тимчасове проживання.

У першій третині ХХ ст. більше половини всіх емігрантів прямували до

- a. Норвегії.
- b. США.
- c. ЄС.
- d. Польщі.

Після Другої світової війни поряд із США і Канадою міграційні потоки почали спрямовуватися до

- a. Бразилії.
- b. росії.
- c. Західної Європи, особливо до країн ЄС.
- d. країн Африки.

Скільки виділяють основних центрів (ринків) тяжіння робочої сили:

- a. сім.
- b. чотири.
- c. шість.
- d. один.

Міграція робочої сили – це

- a. переміщення (переселення) працездатного населення з одних держав до інших строком більше ніж на рік, викликане причинами економічного чи іншого характеру.
- b. регулювання попиту та пропозиції робочої сили.
- c. в'їзд в країну на постійне або довготривале проживання громадян іншої країни.
- d. виїзд громадян в іншу країну на постійне або довготривале тимчасове проживання.

За просторовим характером міжнародна трудова міграція поділяється на:

- a. внутрішню, зовнішню та інтеграційну міграцію.
- b. остаточну та тимчасову.
- c. остаточну, тимчасову та внутрішню.
- d. внутрішню та тимчасову.

Внутрішня міграція –це

- a. міграція за межі країни.
- b. міграція всередині країни.
- c. переміщення населення всередині держав інтеграційного об'єднання –

ЄС.

d. переміщення (переселення) працездатного населення з одних держав до інших строком більше ніж на рік, викликане причинами економічного чи іншого характеру.

Зовнішня міграція – це

- a. переміщення населення всередині держав інтеграційного об'єднання –

ЄС.

- b. міграція за межі країни.

- c. міграція всередині країни.

d. регулярні пересування з пункту постійного проживання до місця роботи.

Інтеграційна міграція

- a. міграція за межі країни.

- b. міграція всередині країни.

c. регулярні пересування з пункту постійного проживання до місця роботи.

- d. переміщення населення всередині держав інтеграційного об'єднання –

ЄС.

За часовою ознакою міжнародна міграція буває:

- a. остаточна, тимчасова та маятникова.

- b. остаточна та внутрішня

- c. тимчасова та маятникова.

- d. маятникова та інтеграційна.

Остаточна міжнародна міграція – це

- a. ротаційна міграція.

- b. виїзд назавжди.

- c. збір врожаю.

- d. пересування з пункту постійного проживання до місця роботи.

Сезонна міжнародна міграція – це

a. регулярні пересування з пункту постійного проживання до місця роботи.

- b. виїзд назавжди.

- c. виїзд на сезон (наприклад, збір врожаю).

- d. переміщення через кордон.

Маятникова міжнародна міграція – це

a. регулярні пересування з пункту постійного проживання до місця роботи.

- b. переміщення через кордон.

- c. збір врожаю.
- d. виїзд імігрантів з країни іміграції або повернення емігрантів на батьківщину.

За напрямком руху міжнародна міграція поділяється на:

- a. легальну; нелегальну.
- b. еміграцію, іміграцію та рееміграцію.
- c. еміграцію та іміграцію.
- d. легальну та рееміграцію.

Іміграція – це

- a. в'їзд в країну на постійне або довготривале проживання громадян іншої країни.
- b. виїзд громадян в іншу країну на постійне або довготривале тимчасове проживання.
- c. виїзд імігрантів з країни іміграції або повернення емігрантів на батьківщину.
- d. виїзд на сезон (наприклад, збір врожаю).

Еміграція – це

- a. переміщення населення всередині держав інтеграційного об'єднання – ЄС.
- b. виїзд на сезон (наприклад, збір врожаю).
- c. виїзд громадян в іншу країну на постійне або довготривале тимчасове проживання.
- d. регулярні пересування з пункту постійного проживання до місця роботи.

Рееміграція – це

- a. повернення мігрантів на батьківщину, інколи – виїзд у третю країну.
- b. міграція за межі країни.
- c. міграція всередині країни.
- d. виїзд громадян в іншу країну на постійне або довготривале тимчасове проживання.

За законністю перетинання кордонів міжнародна міграція буває:

- a. організованою та примусовою.
- b. легальною та нелегальною.
- c. внутрішньою та зовнішньою.
- d. інтеграційною та напівлегальною.

За організаційною ознакою міжнародна міграція поділяється на:

- a. внутрішню та зовнішню.
- b. легальну та нелегальну.
- c. добровільну та примусову.
- d. добровільну та внутрішню.

Одним із позитивних наслідків для країни-еспортера робочої сили є:

- a. збільшення валютних надходжень до країни за рахунок приватних переказів емігрантів.
- b. зниження загальної конкурентоспроможності на власному ринку праці в результаті відтоку кваліфікованих, молодих кадрів.
- c. зменшення надходження до бюджету внаслідок скорочення кількості потенційних платників податків.
- d. стимулювання розвитку виробництва внаслідок екстенсивного збільшення робочої сили.

Одним із негативних наслідків для країни-еспортера робочої сили є:

- a. посилення напруги на ринку праці щодо робітників-резидентів за рахунок найму більш дешевої іноземної робочої сили.
- b. зменшення можливостей власного розвитку внаслідок відтоку кваліфікованих кадрів і фахівців (“втрата розумів”) в більш привабливі країни.
- c. зростання рівня життя та добробуту залишених вдома членів сімей і утриманців мігрантів за рахунок переказів і речових відправлень.
- d. збільшення можливостей приватного інвестування завдяки поверненню на батьківщину (після ротації) особистих коштів, засобів виробництва тощо мігрантів.

Одним із позитивних наслідків для країни-імпортера робочої сили є:

- a. зростання рівня життя та добробуту залишених вдома членів сімей і утриманців мігрантів за рахунок переказів і речових відправлень.
- b. збільшення можливостей приватного інвестування завдяки поверненню на батьківщину (після ротації) особистих коштів, засобів виробництва тощо мігрантів.
- c. стимулювання розвитку виробництва внаслідок екстенсивного збільшення робочої сили.
- d. зростання витрат на соціальний захист іммігрантів.

Одним із негативних наслідків для країни-імпортера робочої сили є:

- a. посилення напруги на ринку праці щодо робітників-резидентів за рахунок найму більш дешевої іноземної робочої сили.
- b. зниження соціальної напруги за рахунок звільнення іммігрантів і заповнення вакансій робітниками-резидентами.
- c. зменшення бюджетного навантаження завдяки економії коштів по пенсіям та соціальним пільгам.
- d. зростання продуктивності праці робітників та ефективності виробництва в цілому за рахунок конкуренції на ринку праці.

Державна міграційна політика – це

- a. стихійний процес розподілу трудових ресурсів між національними ланками світового господарства.
- b. стимулювання розвитку виробництва внаслідок екстенсивного збільшення робочої сили.

- c. ціленаправлена діяльність держави по регулюванню процесів експорту та імпорту робочої сили.
- d. зростання витрат на соціальний захист іммігрантів.

Розрізняють такі методи регулювання міжнародної міграції робочої сили:

- a. тарифні та нетарифні.
- b. кількісні та приховані.
- c. адміністративно-правові та фінансові.
- d. адміністративно-правові та економічні.

Розрізняють такі рівні регулювання міжнародних міграційних процесів:

- a. корпоративний та міжнародний.
- b. корпоративний, національний та міжнародний.
- c. міжнародний та міждержавний.
- d. корпоративний, національний, міждержавний, наддержавний та міжнародний.

В якому році була створена Міжнародна організація праці

- a. у 1919 р.
- b. у 1945 р.
- c. у 1933 р.
- d. у 1921 р.

У першій третині XX ст. більше половини всіх емігрантів прямували до

- a. Німеччини.
- b. США.
- c. ЄС.
- d. Польщі.

Після Другої світової війни поряд із США і Канадою міграційні потоки почали спрямовуватися до

- a. Австралії та Нової Зеландії.
- b. росії.
- c. Західної Європи, особливо до країн ЄС.
- d. країн Африки.

Скільки виділяють основних центрів (ринків) тяжіння робочої сили:

- a. сім.
- b. чотири.
- c. два.
- d. один.

7. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

В процесі вивчення дисципліни “Міжнародні міграційні процеси” використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента за 100-бальною шкалою:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПІЗ)
30%	40%	30%
1. Усне опитування під час заняття (4 теми по 5 балів = 20 балів) 2. Письмова робота = 80 балів	1. Усне опитування під час заняття (4 теми по 5 балів = 20 балів) 2. Письмова робота = 80 балів	1. Написання та захист КПІЗ = 80 балів. 2. Виконання завдань під час тренінгу = 20 балів

Шкала оцінювання

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	Відмінно	A (відмінно)
85–89	Добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	Задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов’язковим повторним курсом)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Міграційний профіль України 2019. Міграційна служба України. URL: http://dmsu.gov.ua/images/files/UKR_Migration_%20Profile_2013.pdf.
2. Адамик В. В., Стахова Н. В. Трансформація європейської міграційної політики в умовах глобальних і регіональних викликів. Вісник Економіки. Випуск 3(105). 2022. С. 137–152.
3. Міжнародна організація міграції. URL: <http://www.iom.org.ua/en>.
4. Омеляненко В. А., Кулініч К. М. Міжнародні процеси інтелектуальної міграції в контексті глобальних інноваційних тенденцій. URL: http://www.asconf.com/eng/archive_view/103.
5. Міграція в умовах трансформації регіональних ринків праці України: механізми регулювання / ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»; наук. ред. У. Я. Садова. Львів, 2019. 263 с. (Сер. «Проблеми регіонального розвитку»).
6. Основні показники ринку праці. URL: <https://www.-ukrstat.gov.ua>.
7. Про розвиток безвізового діалогу між Україною та ЄС. URL: <http://ukraine-eu.mfa.gov.ua/ua/ukraine-eu/justice/visa-liberalization>.
8. Глобальна проблема біженців. ЄС і Туреччина вже домовились URL: <http://www.ukrop-ua.net/userpublications/16350-globalna-problema-bzhencv-yes-turechchina-vzhe-domovilisy-a-scho-dal.html>.
9. Короленко Н. В., Петросян А. А. Міжнародна міграція робочої сили: причини та наслідки. Ефективна економіка. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2021/87.pdf.
10. Іващук І. О., Стахова Н. В., Живко М. А. Міжнародні міграційні процеси. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 204 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/45203>.
11. Комар Н. В. Міста дестинації мігрантів в Європі: виклики та можливості. Економічний аналіз. 2020. Том 30. №1. Ч. 2. С. 47–55. URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/1751>.
12. Європейська міграційна криза. URL: <http://uk.wikipedia.org/wiki>.
13. Звіт Агентства ООН у справах біженців. URL: <http://www.unhcr.org/56701b969.html>.
14. Малиновська О.А. Міграційна політика: глобальний контекст та українські реалії: монографія. К.: НІСД, 2018. 472 с.
15. Біженці та шукачі захисту в Україні. Тематичний огляд УВКБ ООН. Червень 2019. URL: https://www.unhcr.org/ua/wp-content/uploads/sites/38/2019/06/2019-06-UNHCR-UKRAINE-Refugee-and-Asylum-Seekers-Update-FINAL_UKR.pdf.
16. Кухтик С. В., Деркаченко Ю. В. Імміграція та адвокація прав біженців і внутрішньо переміщених осіб: навчальний посібник. Київ. 2018. 397 с. URL: <https://khai.edu/assets/documents/985/11.MSc2.pdf>.
17. McAuliffe, M. and A. Triandafyllidou (eds.), 2021. World Migration Report 2022. International Organization for Migration (IOM), Geneva.

18. Peers, S., Guild, E., Acosta Arcarazo, D., Groenedijk, K., Moreno-Lax, V., (eds.), *EU Immigration and Asylum Law (text and commentary)*. Second edition, Martinus Nijhoff, Leiden, 2018.
19. *International Migration 2020 Highlights*. United Nations Department of Economic and Social Affairs, Population Division. United Nations New York, 2020. URL: https://www.un.org/development/desa/pd/sites/www.un.org.development.desa.pd/files/undesa_pd_2020_international_migration_highlights.pdf.
20. *2020 Annual International Migration and Forced Displacement Trends and Policies Report to the G20*. URL: <https://www.oecd.org/migration/mig/FINAL-2020-OECD-ILO-UNHCR-IOM-G20-report.pdf>.
21. Martin Hofmann, Audrey Jolivel, Daria Huss, Caroline Ambiaux. *International Migration: Drivers, Factors and Megatrends*. March 2020. URL: <https://www.icmpd.org/file/download/51472/file/Policy%2520Paper%2520-%2520Geopolitical%2520Outlook%2520on%2520International%2520Migration.pdf>.
22. Internal Displacement Monitoring Centre, *Global Report on Internal Displacement*, September 2019. URL: <https://www.internal-displacement.org/global-report/grid2019>.
23. Datareportal, *Digital 2019: Global Digital Overview*, September 2019. URL: <https://datareportal.com/reports/digital-2019-global-digital-overview>.
24. *Refugees and migrants in times of COVID-19: mapping trends of public health and migration policies and practices*. Global Evidence Review on Health and Migration. World Health Organization 2021. URL: <file:///C:/Users/Admin/Downloads/9789240028906-eng.pdf>.
25. Pierre Georges Van Wolleghem. *The EU's Policy on the Integration of Migrants*. 2019. URL: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-319-97682-2>.
26. Oksana Hamova, Anna Dergach, Oksana Pikulyk, Irina Zolotykh, Kateryna Diachenko. *Methods of Regulating Migration Processes in EU Countries*. *International Journal of Computer Science and Network Security*, VOL.21 No.3, March 2021. P. 257–265. URL: <https://koreascience.kr/article/JAKO202121055593988.pdf>.
27. Johann Fuchs, Doris Söhnlein and Patrizio Vanella. *Forecasting–Significance and Approaches*. *Encyclopedia* 2021, 1, 689–709.

Навчально-методичне видання

Наталія Володимирівна Стахова

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОНАННЯ
ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ
З ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖНАРОДНІ МІГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ»**

Підписано до друку 28.10.2022 р.
Формат 60х90/16. Гарнітура Times.
Папір офсетний. Друк на дублікаторі.
Умов. друк. арк. 1,2. Обл.-вид. арк. 1,4.
Тираж 50 прим.

Видавець та виготовлювач
Західноукраїнський національний університет
вул. Львівська, 11, м. Тернопіль 46009

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців ДК № 7284 від 18.03.2021 р.*